

ΕΥΛΑΒΗ ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

† ΑΝΤΙΓΟΝΗ Π. ΛΟΥΚΑ

Ἐθάνατος, τὸ λυσιπνον ἄλλως καὶ ποθητὸν ἐνίστε τοῦτο
τέρμα τῶν ἀνθρωπίνων βασάνων καὶ θλίψεων, δὲν θὰ ἦτο
ἴσως τόσον ὀδυνηρὸς καὶ ἀπαίσιος, ἔὰν ἐν τῷ προσώπῳ τῶν ἐκ-
λεκτῶν καὶ εὐγενικῶν πλασμάτων, τὰ ὁποῖα ἀδιακρίτως συντρί-
βει, δὲν συνέτριβε συγχρόνως καὶ τὴν εὐτυχίαν, τὴν χαρὰν καὶ
τὴν ὠραιότητα τῆς Ζωῆς δι' ἐκείνους, μεθ' ὧν συνεδέοντο δι' ἀρ-
ρήκτων δεσμῶν ἀγάπης, ἐκτιμήσεως καὶ ἀφοσιώσεως. Διὰ τοῦτο
καὶ ὁ θάνατος τῆς ἕως χθὲς ἔτι θαλερᾶς καὶ εὐτυχισμένης καὶ
λατρευτῆς δεσποίνης Ἀντιγόνης Π. Λουκά δικαίως ἐθρηνήθη
ὡς κοινὴ συμφορὰ καὶ ἐβύθισεν εἰς εἰλικρινὲς πένθος δύο ἑλλη-
νικοτάτας κοινωνίας — τῆς Μυτιλήνης καὶ Σμύρνης, ὅπου ἀλη-

θῶς ἐλατρεύετο διὰ τὰ ἐξαιρετικά της χαρίσματα. Γόνος ἀντάξιος τοῦ ἐν Μυτιλήνῃ ἐγκρίτου καὶ τετιμημένου οἴκου τοῦ Κούμπα, κληρονομήσασα τὰς ἀρετὰς τῆς πατριαρχικῆς της οἰκογενείας, μὲ σπανίους θησαυροὺς ψυχῆς, ἤθους καὶ χαρακτῆρος, συνδεθεῖσα διὰ τῶν δεσμῶν τοῦ Ὑμεναίου μετὰ τοῦ ἐναμίλλου εἰς εὐγένειαν καὶ καλωσύνην συμπολίτου αὐτῆς κ. Περικλ. Λουκά, διευθυντοῦ τῆς ἐν Σμύρνῃ Τραπεζῆς τῆς Ἀνατολῆς, ἀπετέλει οὐ μόνον ὑπόδειγμα ἀφωσιωμένης συζύγου, ἐστίας οἴκου εὐδαίμονος, ἀλλὰ καὶ τὸ σέμνωμα τοῦ ὠραίου φύλου τῆς σμυρναϊκῆς κοινωνίας· ἐμπνεομένη καὶ ζῶσα· ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τῆς εὐποιΐας, ἀντιλήπτωρ φιλόστοργος τῶν δυστυχῶν καὶ ἀρωγὸς πρόθυμος τῶν αὐτόθι εὐαγῶν ἰδρυμάτων. Ἀτυχῶς εἶνε τόσον ἀσιαθῆς καὶ διαβατικῆ ἢ εὐτυχία εἰς τὸν κόσμον τοῦτον τῶν στεναγμῶν καὶ τῆς δοκιμασίας. Ἡ τόσον ζηλευτὴ καὶ ὀλβία δέσποινα, ἢ τέως ἀκμαία τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν, κατόπιν μαρτυρικῆς νόσου, καθ' ἧς οὔτε ἡ ἐπιστήμη οὔτε ἡ ἀγάπη καὶ αἱ εὐχαὶ οἰκειῶν καὶ φίλων ἴσχυσαν, παρέδωκε τῇ 25 παρελθόντος Μαρτίου λευκὴν καὶ ὠραίαν τὴν ψυχὴν της εἰς τὸν Πλάστην, καταλιπούσα εἰς πάντας, ὅσοι τὴν ἐγνώρισαν, ἄσβεστον τὸν πόνον τοῦ θανάτου της. Τὸ γενικὸν πένθος διετρανώθη κατὰ τὴν πάνδημον καὶ ἐπιβλητικὴν κηδεῖαν της, ἣν ἠκολούθησε βαθύτατα συγκεκινημένη σύμπασα ἡ ὁμογενὴς καὶ διεθνὴς αὐτόθι κοινωνία μετὰ τοῦ ὀρθοδόξου κλήρου καὶ τῶν ἐν τέλει, ἐν μέσῳ τριακοσίων στεφάνων, οὓς κατέθηζεν ἡ εὐγνωμοσύνη καὶ ὁ πόνος ἐπὶ τοῦ νεκρικοῦ της φερέτρον. Ἡ σορὸς τῆς πολυκλαύστου νεκρᾶς, διαπεραιωθεῖς δι' ἐπὶ τούτῳ ἀτμοπλοίου εἰς τὴν γενέθλιόν της, τὴν Μυτιλήνην, κατετέθη εἰς τὸν οἰκογενειακὸν τάφον, ἀποχαριετισθεῖς κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ ἀποχωρισμοῦ διὰ τῶν ἐξῆς συγκινητικῶν στροφῶν τοῦ αὐτόθι λογίου κ. Στίλπωνος Πιττακῆ:

*Ἄνοιξε, γλάρε, τὰ φτερὰ καὶ σὰν ἀνεμοζάλη
φῆρε τὸ μαῦρο μῆνυμα σὴ δόλια της πατρίδα,
νὰ ἐτοιμασθῇ καὶ τὴν δεχθῇ σὴ στοργικὴ ἀγκάλη,
ὅπου ἐνανουρίστηκε κ' εἶδε τὴν πρώτη ἀχτίδα.*

*Θάλασσα, γίνου μάρομαρο, ἦσον· νὰ περάσῃ
τοῦ Χάρου ἢ βάρκα, ποῦ βαστᾷ τὸ κουρασμένο σῶμα.
Τί εὐτυχία ἀφάνταστη! Πάει νὰ ἦσον χάσῃ,
νὰ εἶσῃ τὴν ἀνάπανσι 'ς ἀγαπημένο χῶμα!...*

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

[Ὁ Κλεάνθης Ν. Τριαντάφυλλος, ὁ γνωστός ὑπὸ τὴν παρωνυμίαν *Ραμπαγάς* ὡς ἰδρυτῆς καὶ συντάκτης τοῦ πρὸ 30ετίας ὁμωνύμου

σατυρικοῦ φύλλου, ὑπῆρξεν ἐνδιαφέρουσα φυσιογνωμία ἐν τῇ νεοελληνικῇ λογοτεχνίᾳ. Λόγιος, ποιητής, εὐθυμογράφος καὶ δημοσιογράφος, ἔδρασε κατ' ἀρχάς ἐν Κων/λεῖ, ὡς συνεργάτης τοῦ «Νεολόγου», τοῦ «Διογένους», τῆς «Σάλπιγγος», τοῦ «Κουδουνάτου» καὶ ἄλλων φύλλων, εἰς τὰ ὁποῖα μὲ τὸ σπινθηροβολοῦν πνεῦμα του, τὴν τόλμην τῶν ἰδεῶν του καὶ τὸ γοητευτικὸν παιγνιδῆδες ἕφος τοῦ λόγου του, ἀπετέλεσεν ὠραίαν ἐκπληξιν καὶ ἀντίθεσιν ἐν μέσῳ τῆς τότε σχολαστικῆς ἀρθρογραφίας τοῦ βυζαντινοῦ τύπου. Ἐκ Κων/λεως, καταδιωχθεὶς ὑπὸ τῆς τουρκικῆς λογοκρισίας, ἐγκατέστη τῷ 1878 ἐν Ἀθήναις, ἐνθα ἴδρυσεν τὸ τὸσον λαοφιλὲς γενόμενον φύλλον «Ὁ Ραμπαγάς», κατ' ἀρχάς μετὰ τοῦ Βλ. Γαβριηλίδου, ὅστις ὁμως ἀποχωρήσας μετὰ μικρὸν ἐξέδωκε τὸ «Μὴ χάνεσαι» καὶ εἶτα τὴν «Ἀκρόπολιν». Οὕτως ὁ *Ραμπαγάς* μετὰ τοῦ *Μὴ χάνεσαι* καὶ τοῦ συγχρόνου τότε *Ἀσμοδαίου* τοῦ Θ. Ἀννίνου ἐγένοντο ἡ πρωτοπορεία τῆς νέας φιλολογικῆς καὶ δημοσιογραφικῆς περιόδου, ἥτις, ἀντὶ τῆς τέως χονδρικομένης σατύρας, εἶχεν εἰσαγάγει τὴν λεπτὴν παρισινήν χάριν καὶ ἀβρότητα. Ὁ Τριαντάφυλλος, βαθύς γνώστης τῆς γαλλικῆς γλώσσης καὶ φιλολογίας, πλὴν τῶν πρωτοτύπων ποιημάτων του, μετέφρασεν εἰς λαξευτοὺς στίχους καὶ οὐκ ὀλίγα ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ Παρνασσοῦ, ἐν οἷς καὶ πολλὰ τοῦ Βερανζέρου. Ἐν ἐξ αὐτῶν παραθέτομεν κατωτέρω. Μετὰ ἐνδεκαετῆ δημοσιογραφικὸν βίον πλήρη θριάμβων ἐναλλάξ καὶ διωγμῶν καὶ φυλακίσεων διὰ τὸ ἀκρατον τῶν δημοκρατικῶν του ἀρχῶν, παθῶν διανοητικὴν ὑπερκόπωσιν ἐγένετο αὐτόχειρ τὸν Μάιον τοῦ 1889. Κατήγετο δὲ καὶ ἐγεννήθη ἐν Σίφνῳ].

Ο ΘΕΟΥΛΗΣ ΜΑΣ

(Ἐκ τῶν τοῦ Βερανζέρου).

ΜΙΑ μέρα ὁ Θεούλης μας, ἀπὸ εὐγένειά του, ἀνοίγει τὰ οὐράνια ψηλὰ παράθυρά του, μπροβαίνει μιὰ τῇ μύτη του καὶ κατὰ δῶθε σκύδει, ἀπὸ τὸν ὕπνο μαχμουρλῆς τὰ δυό του μάτια τρίβει,